

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: **Mgr. K. V.**, nar. X,
bytem X,
*zastoupený JUDr. Emilem Fleglem, advokátem,
se sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha,*

proti

žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje,**
se sídlem Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2024, č. j. KK/1053/DS/24-3,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2024, č. j. KK/1053/DS/24-3, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to k rukám jeho zástupce, JUDr. Emila Flegela, advokáta.

Odůvodnění:

Předmět řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného vydaného dne 24. 5. 2024 (datovaného však 22. 5. 2024), č. j. KK/1053/DS/24-3 (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary vydanému 27. 3. 2024 (datovanému však 26. 3. 2024), č. j. 984/OD-P/24, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.
2. Žalobce byl uznán vinným přestupkem provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „ZSP“), kterého se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla RZ: X v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 ZSP nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená ZSP, neboť automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy Policií ČR při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo zjištěno, že dne 23. 10. 2022, v 17:29 hodin, mimo obec v úseku Karlovy Vary - Olšová Vrata, silnice I/6 (km 112,3 - 108,04), ve směru jízdy na Prahu, nezjištěný řidič vozidla registrační značky 3SM 6759 jel průměrnou rychlostí 106 km/h (po odečtu možné odchylky měřicího zařízení ve výši 4 km/h) v úseku, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena obecnou úpravou na 90 km/h, čímž v měřeném úseku překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec minimálně o 16 km/h. Uvedené jednání neznámého řidiče vykazuje znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 ZSP, spáchaného ve vazbě na porušení povinnosti řidiče stanovené v ustanovení § 18 odst. 3 ZSP. Uvedeným jednáním tak jmenovaný porušil právní povinnost danou mu ustanovením § 10 odst. 3 ZSP a dopustil se tak přestupku dle ustanovení § 125f odst. 1 ZSP. Napadeným rozhodnutím byl jmenovanému za spáchání tohoto přestupku uložen dle ustanovení § 125f odst. 4 ZSP správní trest pokuty ve výši 1 500 Kč. Dále mu ve smyslu ustanovení § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen „*PřestZ*“), uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Obsah žaloby

3. V žalobě žalobce konstatoval, že podle § 125h odst. 6 ZSP se sdělení totožnosti řidiče vozidla jeho provozovatelem považuje za podání vysvětlení. Zašle-li žalobce takové sdělení, má s ním správní orgán nakládat jako se záznamem o podaném vysvětlení, který ale nelze použít jako důkazní prostředek. Podání vysvětlení provozovatelem vozidla před zahájením řízení proto slouží správnímu orgánu pouze k získání informací za účelem ujasnění si otázky, zda vůbec a případně vůči komu má zahájit přestupkové řízení. Pokud provozovatel vozidla označí jako řidiče v době spáchání přestupku jinou osobu, je na správním orgánu, aby před zahájením řízení tuto osobu kontaktoval a vyzval ji k podání vysvětlení.
4. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce na výzvu správního orgánu I. stupně k zaplacení určené částky nebo ke sdělení totožnosti řidiče vozidla nejdříve odkázal na osobu blízkou, poté ale sdělil, že vozidlo řídil pan D. W., X. Správní orgán I. stupně následně takto označeného řidiče žádným způsobem nekontaktoval, tedy neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.
5. Podle § 125f odst. 4 ZSP správní orgán delikt projedná, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Správní orgán znal jméno, příjmení a adresu trvalého pobytu řidiče, měl tak nepochybně možnost pokusit se přestupce kontaktovat, což neučinil. Nelze než uzavřít, že správní orgán I. stupně nevyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku. Obeslání řidiče výzvou k podání vysvětlení nepředstavuje vynaložení nepřiměřeného úsilí ze strany správních orgánů, ale naopak nezbytný krok ke zjištění pachatele přestupku.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný uvedl, že již v průběhu řízení žalobce namítal povinnost správního orgánu I. stupně zahájit řízení s řidičem, nikoli s provozovatelem vozidla. S touto námitkou se žalovaný vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
7. Žalobce na výzvu k zaplacení určené částky či ke sdělení totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku nejdříve reagoval zasláním vyjádření s odkazem na osobu blízkou, poté zasláním vyjádření, ve kterém uvedl, že vozidlo řídil pan D. W., X. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně neměl dostatečné údaje k osobě řidiče z důvodu absence data narození, vyzval žalobce k doplnění tohoto údaje. Žalobce reagoval tak, že opětovně sdělil údaje řidiče bez uvedení data jeho narození. Jelikož se správnímu orgánu I. stupně nepodařilo zjistit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku, nezbylo než věc odložit. Projednatelnost přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 5 ZSP tak byla splněna.
8. Po správním orgánu nelze vyžadovat rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemá-li pro takové zjištění potřebné indicie. Datum narození je potřebným údajem k určení totožnosti řidiče v době spáchání přestupku, bez jeho znalosti není možné provést lustraci v evidenci obyvatel ČR a správní orgán rovněž nemá možnost a ani oprávnění provést lustraci v evidenci cizího státu. Žalovaný dodal, že předvolání k podání vysvětlení se podle § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, doručuje označenému řidiči do vlastních rukou, což v případě absence data narození není možné.
9. Žalovaný uzavřel, že v průběhu řízení nedošlo ke zkrácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Ze skutečností uvedených v žalobě nelze prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení napadeného rozhodnutí.

Replika žalobce

10. Žalobce ve své replice odkázal na ustálenou judikaturu správních soudů shrnutou v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2023, č. j. 56 A 7/2023-32. V tomto rozsudku se uvádí, že správní orgán se měl pokusit kontaktovat přestupce, k jehož identitě mu bylo provozovatelem vozidla sděleno jméno, příjmení a kontaktní adresa. Soud došel k závěru, že správní orgán nevyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku. Z rozsudku se dále podává, že znalost data narození přestupce nelze považovat za nutnou podmínku pro to, aby správní orgán mohl přistoupit k pokusu zjistit další údaje o pachateli či aby se jej pokusil kontaktovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

11. Žalobce dále konstatoval, že řidič vozidla je cizinec, který neprochází registrem obyvatel ani jinou českou databází, sdělení jeho data narození by tak nebylo k ničemu užitečné. Nesdělení data narození řidiče nebránilo správnímu orgánu I. stupně v zaslání výzvy k podání vysvětlení. Jednání spočívající v neobslání řidiče a zahájení řízení s provozovatelem vozidla bylo čistě účelové, jelikož bylo pro správní orgány procesně snazší a pohodlnější.

Posouzení věci

12. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Oba účastníci s takovým postupem vyslovili souhlas a soud neshledal potřebu provádět dokazování. Pro výsledek řízení je rozhodující posouzení právní, nikoli skutkové otázky.
13. Žaloba je důvodná.
14. Podle § 125f odst. 5 písm. a) ZSP platí: *„Obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o tomto přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.“*
15. Pro rozhodnutí ve věci je klíčová odpověď na otázku, zda správní orgány v posuzované věci naplnily předpoklady projednání přestupku provozovatele vozidla (tedy „učinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“) za situace, kdy splnění podmínky obsažené v citovaném ustanovení založily na tom, že provozovatel vozidla jim ve smyslu § 125h odst. 6 ZSP sdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku bez údaje o jeho datu narození (konkrétně jen v podobě jména, příjmení a adresy bydliště v Kanadě).
16. Odpověď na pro toto řízení klíčovou otázku je možno nalézt v ustálené judikatuře NSS. Ten se totiž výkladem pojmu „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“, opakovaně zabýval. Vyslovil, že pro posouzení toho, zda správní orgán učinil tzv. „nezbytné kroky“, je zapotřebí přihlédnout ke konkrétním okolnostem posuzovaného případu. V rámci nezbytných kroků nelze od správního orgánu požadovat rozsáhlé úkony směřující k určení totožnosti přestupce, nemá-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Současně však nelze akceptovat, pokud správní orgán na snahu dohledat skutečného pachatele přestupku bez dalšího rezignuje a přistoupí k zahájení řízení o správním deliktu (nyní přestupku) provozovatele vozidla, aniž by se řidiče jakožto přestupce pokusil vyhledat (např. za pomoci jemu dostupných databází) či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla (např. rozsudky NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44, ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22, či ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020-26).
17. V rozsudku ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22, byla posuzována situace skutkové obdobná situaci v projednávaném případě. NSS zde dospěl k závěru, že správní orgán pochybil, pokud se nepokusil kontaktovat osobu označenou provozovatelem vozidla za pachatele přestupku v situaci, kdy mu provozovatel vozidla sdělil toliko jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí. Znalost data narození přestupce nelze považovat za nutnou podmínku pro to, aby správní orgán mohl přistoupit k pokusu zjistit další údaje o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pachateli přestupku či aby se jej pokusil kontaktovat. Sdělení data narození řidiče nepochybně je vhodné, jeho případné nesdělení však správní orgán nezprošťuje povinnosti pokusit se řidiče ztotožnit a kontaktovat na základě dalších poskytnutých informací.

18. Aktuálnost těchto judikatorních závěrů je potvrzována i v nejnovější rozhodovací praxi NSS. K tomu srovnej např. usnesení ze dne 16. 4. 2024, č. j. 4 As 293/2023-21.
19. Tyto závěry jsou pak plně aplikovatelné i na projednávaný případ. V něm byl žalobce již výzvou ze dne 8. 11. 2022 vyzván ve smyslu § 125h odst. 1 ZSP coby provozovatel motorového vozidla RZ 3SM6759 k úhradě částky 700 Kč, případně ke sdělení totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobce na sdělení reagoval nejprve odkazem na osobu blízkou (e-mail ze dne 25. 11. 2022), následně podáním, v němž uvedl řidiče D. W. bytem X (e-mail ze dne 26. 12. 2022). Žádostí ze dne 29. 12. 2022 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k doplnění údajů vedoucích ke ztotožnění osoby řidiče, a to v podobě jeho data narození, případně dalších údajů, které mohou být žalobci známy. Žalobce však správnímu orgánu I. stupně opět poskytl totožné údaje bez informace o datu narození (e-mail z 23. 1. 2023).
20. Správní orgán I. stupně pak usnesením ze dne 30. 3. 2023, č. j. 8913/OD-P/23, rozhodl podle § 76 odst. 1 písm. l) PřestZ, o odložení přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4. ZSP, kterého se měl dopustit nezjištěný řidič shora popsáným přestupkovým jednáním s tím, že do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku správní orgán I. stupně dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
21. V příkazu ze dne 30. 3. 2024, č. j. 8915/OD-P/23, kterým správní orgán I. stupně již uznal žalobce vinným přestupkem provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 1 ZSP, odkazuje správní orgán I. stupně právě na to, že se mu nepodařilo řidiče ztotožnit, protože mu žalobce neposkytl informaci o datu narození jím označeného řidiče. Toto zdůvodnění se pak objevuje i v rozhodnutí správního orgánu I. stupně (str. 3 dole) a je aprobováno i v napadeném rozhodnutí (str. 5 nahoře).
22. Obeslat žalobcem označeného řidiče na základě žalobcem poskytnutých údajů se správní orgány dle obsahu správního spisu nepokusily. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů i z vyjádření k podané žalobě jednoznačně vyplývá, že se správní orgány dovolávají toho, že dle judikatury NSS nejsou povinny provádět rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie.
23. Jak však plyne ze shora citované judikatury, názor správních orgánů je v tomto směru nesprávný. Správní orgány nemohou jen na základě toho, že nedisponují (resp. že se jim nepodařilo od provozovatele vozidla získat) údajem o datu narození označeného řidiče, zcela rezignovat na svou povinnost pokusit se postihnout skutečného pachatele přestupku. Sama skutečnost, že nedisponují údajem o datu narození, totiž ještě bez dalšího nebrání snaze takto označeného řidiče kontaktovat. Na tom nic nemění ani skutečnost, že se sdělená adresa označeného řidiče nachází v Kanadě. Ačkoliv označení osoby pobývajících v zahraničí za pachatele přestupku jistě patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, nelze bez dalšího každý případ, kdy provozovatel označí za pachatele přestupku osobu pobývajících v zahraničí, považovat za obstrukci. Pouze na základě toho, že provozovatel vozidla neposkytl datum narození jím označeného cizince, ani nelze usuzovat, že se muselo nutně jednat o obstrukční praktiku, ostatně ani z rozhodnutí správních orgánů v dané věci nevyplývá, že by považovaly daný postup žalobce za obstrukční, když tato rozhodnutí pouze uváděla, že na základě sdělených informací nebylo možné řízení proti konkrétnímu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

řidiči zahájit. K tomu lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020-26, v němž kasační soud uvedl, že „*k potrestání provozovatele vozidla na základě objektivní odpovědnosti však nelze přistupovat automaticky, při první obtíži spojené s kontaktováním (pravděpodobného) řidiče daného vozidla, nejde-li o obstrukční jednání samotného provozovatele.*“

24. Za takové situace pak nebylo namístě bez dalšího odložit přestupkovou věc týkající se skutečného řidiče. Proto nebyla ani splněna podmínka stanovená v § 125f odst. 5 písm. a) ZSP spočívající v tom, že příslušný správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.

Závěr a náklady řízení

25. Soud shledal žalobu důvodnou, neboť v posuzované věci správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku tak, jak mu ukládá § 125f odst. 5 písm. a) ZSP. Výrokem I. tohoto rozsudku tak v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
26. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobce, neboť napadené rozhodnutí bylo soudem zrušeno.
27. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována uhrazeným soudním poplatkem za podanou žalobu ve výši 3 000 Kč, odměnou za právní zastoupení žalobce za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „*advokátní tarif*“) a sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Dále dvakrát náhradou hotových výdajů po 300 Kč, celkem 600 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 1 428 Kč. Celkový výše náhrady nákladů řízení tak činí 11 228 Kč.
28. Soud žalobci nepřiznal náhradu za repliku k vyjádření žalovaného ze dne 16. 8. 2024, neboť nepřinesla ve věci ničeho nového, a nejednalo se tak o důvodně vynaložený náklad v řízení.
29. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 26. srpna 2024

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.